

Незнаному воякові (уривок з редакції 1935 року)

Олег Ольжич

I

Читайте газети при тихім вікні,
Впивайтесь ясным каламутом.
І як не зірвуться ці лагідні дні,
Не крикнуть розпучливо-люто!

Читали, пряли неомріяні сни,
Солодку молошність туману.
Від року до року, з весни до весни,
Від рана чекали до рана.

Вели не в майбутнє, де бурі і грім,
В минувшину спогади всі ці.
О, будьте ви прокляті кодом усім,
І ваші діла, і річниці!

X

Холодна очей твоїх синя вода,
Що бачать гостріше і далі.
І навіть любов твоя буде тверда,
Як бронза, рубін і емалі.

Вона не зверне тебе в соняшний сад,
Де смокви і грона сочисті.
Ні кроку зі шляху, ні думки назад,
Ні хвилі даремне на місці!

Далеко в безодні ланцюг поколінь,
Лик часу сіріє і гине.
Тобі-бо самому найвищих горінь
Дано досягнути вершини.

XVI

Державу не твориться в будучині,
Державу будується нині.
Це люди — на сталь перекуті в огні,
Це люди — як брили камінні.

Не втішені власники пенсій і рент,
Тендітні квітки пансіонів, —
Хто кров'ю і волею зціпить в цемент
Безвладний пісок мільонів.

XX

О Націє, дужа і вічна, як Бог, —
Не це покоління холопів, —
Хто злото знеславить твоїх перемог
При Корсуні і Конотопі?

О Націє, що над добро і над зло,
Над долю, і ласку, і кару, —
Хто, темний, не схилить поблідле чоло
В сліпучому сяйві Базару?

Хто, мертвий, не стане у праведний слід
На путі, що славою бита,
У гromі грядущих огненних побід,
Що ними ти вкриєш півсвіта?

XXXII

Розкрийте зіниці, розкрийте серця,
Черпайте кришталеве повітря!
Одвіку земля не зазнала-бо ця
Такого безкрайого вітру.

Він віє, шалений, над стернями днів
Диханням навтримної волі
Від дальніх пікетів, вартових огнів
Імперії двох суходолів.

Він віє диханням солоним, як кров
П'янок океанових надрів,

Що їх Севастопіль навсе розпоров
Кільватерним ладом ескадри.

Над диким простором Карпати — Памір,
Дзвінка і сліпуча, як слава,
Напруженим луком на цоколі гір
Ясніє Залізна Держава.

За виданням: О. Ольжич. Незнаному воякові. Київ, 1994.